

Pas a desnivell

Històries per no dormir

La Història està de moda, en boca de personalitats i en atzars favorables o contraris, segons els vents i les conveniències. La cosa va per zones i a vegades l'objectivitat en surt perjudicada, mentre que en altres rep l'honor que es mereix.

Ara s'ha fet públic (o, almenys, s'ha divulgat més) que en una reunió de vint-i-sis catedràtics celebrada a Madrid a darreries de l'any passat, es va acordar gairebé per aclamació que la Història de l'Art havia de desaparèixer com a assignatura en els estudis de batxillerat. Només els catedràtics de Barcelona i de València van votar contra la supressió, demostrant una vegada més que som realment peculiars.

"Fora noses". Aquest podria ésser el lema. Una enquesta recent ha posat en evidència que en el 58% de les llars espanyoles no hi entra cap periòdic, demostració palpable de l'instint de defensa col·lectiva contra els perills de les notícies i les idees que exposen a un ús abusiu de les lletres de l'alfabet. Es comprèn que algú vulgui preservar aquesta senzillesa vegetativa i tracti d'estalviar que la gent s'escalfi el cap amb històries, per molt artístiques que siguin.

Però no tothom està d'acord en simplificar els estudis fins a convertir-los en pura matèria recreativa. No hi ha un consentiment general en la qüestió d'oblidar el passat. Veus tan autoritzades com la de don Manuel Fraga Iribarne, a través de les respostes donades al corresponsal a Madrid d'un diari barceloní del vespre, van concretar posicions d'un altre signe. "És ben sabut — digué el ministre — que els pobles que oblidem la Història corren el risc de repetir-la". El senyor Fraga no es referia a la Història de l'Art, sinó que generalitzava. Però posava el dit a la nafra d'uns oblits i ens prevenia. Perquè: ¿què passarà si oblidem la His-

Salvador de Madariaga i la mala qualitat.

tòria de l'Art? No ens veurem obligats a repetir-la? Repetir és, gairebé sempre, començar de nou i ens exposem a un retorn al període de la pedra tallada; n'haurem de picar molta (si badem) fins a arribar a la pedra polida, exposant-nos que entre període i període ens torni a venir la temptació d'apedregar-nos.

Una altra veu il·lustre, aquesta vegada d'un historiadore (per reblar-ho més) augmenta el desmanec. Salvador de Madariaga, carregat d'anys i de prestigi, es mostra cruament escèptic. En una visita a Espanya després de molts anys d'absència, Salvador de Madariaga declara que "l'espanyol és un element de mala qualitat". Potser els autors dels plans d'estudi, sense confessar-ho, parteixen de la mateixa base. El material és més aviat dolent i no val la pena d'amoïnar-s'hi massa. Com si diguéssim — és un símil — un cas idèntic al d'aquelles construccions velles i ruïnes que no mereixen despeses d'esforços ni diners.

El senyor Madariaga diu textualment que a desgrat de la distància, mai no s'ha tallat la seva comunicació amb els espanyols. Operadora, llarga distància... És una actitud senyorívola, d'observador amb guants i pinces. Ell mateix la confirma explicant que per a escriure Història, per tal de poder ésser ben objectiu, utilitza l'anglès. "L'idioma que utilitzo — diu — depèn del tema, segons que sigui històric o de ficció". Quan no cal filar tan prim, quan no són necessàries "la major objectivitat i major vigilància" que permet la llengua anglesa (són paraules seves) el senyor Madariaga se serveix del seu idioma d'origen.

Fa l'efecte que, entre tots plegats, ens volen posar un cap com un timbal. Un timbal que serveixi d'acompanyament a unes bandes que toquin "El Turuta" pels carrers. ● PERE CALDERS

